

DENİZ ÜZÜMÜ İLE BEYİNİ BOŞ OLAN İNSANLARIN ORTAK ÖZELLİĞİ

Başlığı okuduğunuzda ağzınızdan dökülecek “ **Bahçelerde maydanoz gel bize bazı bazı** ” tekerlemesini duyar gibi oluyorum. Evet, Deniz üzümü ve aylakçılığın birbiri ile ne ilgisi var diye, bana hemen soracaksınız. Sabırla yazımı okursanız izah etmeye çalışacağım.

Aylakçılığın ne olduğunu biliyorsunuz. Ona biraz sonra girelim. Öncelikle sizlere sorayım “ Deniz Üzümü” diye adlandırılan ve denizlerde yaşayan “ Deniz Üzümünü” biliyor musunuz? Bilenlere değil de bilmeyenle izah edeyim:

“Deniz Üzümü” deniz bitkisine benzeyen bir deniz hayvanı olup, onun bir canlı olduğunu fark etmek çok zordur. En büyük özelliği belgesellerde de gördüğümüz gibi adeta bir su jeti gibi içine aldığı suyu fışkırtmasıdır. Yumurtadan çıkınca, okyanusta dolaşarak bir yer aramaya başlar. Besin ve tutunmak için bir kaya parçası ararken suda bir amaçla yüzdüğü sürece beynini kullanır. Uygun bir yer bulup demir atarak kendini kaya parçasına yapıştırdıktan sonra bir daha asla yerinden kımıldamaz. İşte o andan itibaren, kendi kontrolü deniz üzümünde değildir. Artık okyanus, kendi doğal hareketleriyle ona besin taşırsa ne ala, getirmezse kendi beynini yemeye başlar ve beynini tüketir, sonra da hayatı sona erer. Tıpkı boş bırakılan boşa dönen değirmen taşı gibi. Dönen değirmen taşına buğday atılmazsa, boşa dönen değirmen taşı da döne döne kendini tüketir.

Aylakçı insanlar da böyledir. Bir iş üretmeyince dedikodu gıybetle deniz üzümü gibi kendi beynini tüketmeye başlarlar. Bitirdikten sonra da iz bırakmadıkları için ertesi gün unutulur giderler. Çağlar boyunca büyük düşünürler aklını beslemek için fikirlerden ve ürettiklerinden daha fazlasına ihtiyaç duyarak sürekli çalışmışlardır. İstanbul’u almak için geceleri Fatih’in uyumayıp sürekli İstanbul’u almak için planlar yaptığı, Edison’un elektriği bulmak için 700 defa deney yaptığı, öğrencilerinin “ Hocam bu olmayacak bu araştırmalara bir son verelim” dediklerinde, Edison” Biz bu konuda başkalarına göre 700 kat daha bilgiliyiz. Çalışmalara devam...” diyerek asistanlarıyla beraber çalışmalara devam eder ve 711. Deneyde elektriği bulduğu söylenir.

Ayman düşünür Martin Heidegger: “ Teknoloji bir gün öyle büyüleyici öyle cazibesıyla insanları öyle bir tutsak edecek ki, sonuçta beyinleri tembelleştirecek eli kaleme gitmeyecek, matematiğin dört temel işlemini dahi

makine üzerinden yapacak ve çalışmayan çalıştırılmayan beyinler tembelleşecek, gün gelecek gerçekten önem taşıyan şeyler üzerinde düşünme yeteneğini kaybedecektir” diyor.

Geçenlerde kargo teslim etmek üzere Ptt kargosuna gittim. Teslim ettiğim kargonun ücretini stajyer öğrencinin kalemlerle değil de akıllı telefonda hesap etmeye çalıştı. Telefonun şarjı bitince de kargonun ücretini arkadaşının telefonu ile hesapladı. Öğrencinin bu durumunu görünce ister istemez Alman düşünürü Martin’e hak verdim. Sadece bizim eğitim sistemimiz değil, bugün modern eğitim sistemi mükemmel koyunlar yetiştirir hale geldi. Düşünmüyor, üretmiyor, kim düşünüyorsa onun arkasından bir koyun gibi sürüklenip gidiyor.

Oysaki Cenab-ı Hakkın insanlığına verdiği en büyük nimetlerden biri akıldır. Aklın sorumluluğu ise insanlık yararına düşündürmektir, proje yapıp üretmektir. Düşünüp, üretmeyen akıllar ancak ve ancak çalışan ve üreten insanların gıybetini yaparlar. Ne gibi dersiniz? İzah edeyim:

Uzun süreli bir deniz yolculuğunda korkunç bir fırtınaya yakalanmış bir adam düşünün. Limanı terk eder etmez oraya buraya sürüklenir, sert rüzgârlarla bir çemberin içinde dönüp durur. Bu adam uzun bir yolculuk mu yaptı? Hayır. Uzun süre dalgalarla aynı noktada boğuştu durdu. Şu gerçeği asla unutmayalım. **Hayat ancak ve ancak gün boyu düşündüklerimizden ve yaptıklarımızdan ibarettir.**

Çalışan, düşünen, işinin başında alın teri dökünenler için söyleyeceğim bir şey yok. Onları elbette takdir ediyorum. Ancak ben kendi emekli emsallerimi göz önüne getirdiğimde üzülüyorum. Öğretmen evine meşgalelerim dolayısıyla yolum düşmüyor. Ancak ara sıra yolum düştüğünde şu manzara ile karşılaşıyorum. Bir bölümünde oyun, diğer bölümünde geyik muhabbeti yapılıyor. Ne zaman gitsen muhabbet salonunda kelimesi kelimesine aynı muhabbetler, oyun salonunda da taş döşemeler. Haydi, oyun salonu ismi üzerine oyun salonu. Ama geyik muhabbeti salonu “ Okuma salonu” olarak isimlendirilmesine rağmen, okuma salonunda raflarda bulunan kitaplardan bir kitap alıp da okuyan öğretmen arkadaşlara rastlamadım. Sadece emekli arkadaşlarım değil çalışan genç meslektaşlarımın da kitap okuduğuna görmedim. Dünyanın en güzel iki kokusu varmış. Biri; çocuk kokusu, diğeri kitap kokusu. Anne kokusunun tadını anneler bilir. Kitap kokusunun tadını da en iyi

meslektaşlarım bilmesi gerekirken bu kokuya karşı kayıtsız kalmaları üzüntü verici. Kitap kokusu tatmayan meslektaşlarım öğrencilerine bu kokuyu tattıracaklar bilmiyorum vesselam.